

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**74-І НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ПРОФЕСОРІВ,
ВИКЛАДАЧІВ, НАУКОВИХ ПРАЦІВНИКІВ,
АСПІРАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ**

ТОМ 1

25 квітня – 21 травня 2022 р.

Міністерство освіти і науки України
Північно-Східний науковий центр НАН України та МОН України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Тези

74-ї наукової конференції професорів,
викладачів, наукових працівників,
аспірантів та студентів університету

Том 1

25 квітня – 21 травня 2022 р.

Полтава 2022

УДК 043.2
ББК 448ЛО

*Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу
Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»*

Редакційна колегія:

- Онищенко В.О. д.е.н., професор, ректор Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
- Сівіцька С.П. к.е.н., доцент, проректор з наукової та міжнародної роботи Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
- Агейчева А.О. к.пед.н., доцент, декан факультету філології, психології та педагогіки Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
- Калюжний А.П. к.т.н., доцент, директор навчально-наукового інституту нафти і газу Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
- Пенц В.Ф. к.т.н., доцент, директор навчально-наукового інституту інформаційних технологій та робототехніки Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
- Рибалко Л.М. д.пед.н., професор, декан факультету фізичної культури та спорту Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
- Черниш І.В. д.е.н., професор, директор навчально-наукового інституту фінансів, економіки, управління та права Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
- Шарий Г.І. д.е.н., доцент, директор навчально-наукового інституту архітектури, будівництва та землеустрою Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Тези 74-ї наукової конференції професорів, викладачів, наукових працівників, аспірантів та студентів Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка». Том 1. (Полтава, 25 квітня – 21 травня 2022 р.) – Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2022. – 485 с.

У збірнику тез висвітлені результати наукових досліджень професорів, викладачів, наукових працівників, аспірантів та студентів університету.

© Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»,
2022

ОСОБЛИВОСТІ НОВОЇ МЕТОДИКИ РОЗРАХУНКУ НОРМАТИВНО-ГРОШОВОЇ ОЦІНКИ ЗЕМЛІ

Кабінет Міністрів України Постановою № 1147 від 3 листопада 2021 року затвердив нову методику нормативної грошової оцінки земель. Вона розроблена із урахуванням безумовного дотримання існуючого рівня надходжень до місцевих бюджетів [3].

В Україні історично склалися три різні підходи до проведення нормативно-грошової оцінки земель:

- у межах населених пунктів;
- сільськогосподарського призначення;
- несільськогосподарського призначення за межами населених пунктів.

У результаті показники оцінки суттєво відрізнялися. А багаторазове складання трьох видів документації ускладнювало процес її затвердження та потребувало значних витрат. Нова методика суттєво спрощує процес та не містить неоднозначних тлумачень. Оцінка проводиться одразу для усіх земельних ділянок за категоріями та формами власності в межах всієї територіальної громади. Результати оцінки вносяться до електронної системи Державного земельного кадастру. Це дозволяє швидко надавати оціночну інформацію усім зацікавленим особам [4].

Оскільки нормативна грошова оцінка земель є базою для оподаткування, оновлена методика призведе до суттєвих змін у податках. Адже значне зниження показників оцінки зменшить надходження до місцевих бюджетів, а значне зростання – до припинення надходжень і погіршення інвестиційного клімату.

Методика розрахунку не повинна значно впливати на податкове навантаження, зменшено коефіцієнти із цільовим призначенням земельних ділянок, для земель гірничодобувної промисловості, транспорту та енергетики.

В Україні повністю проведена нормативна грошова оцінка лише: земель населених пунктів та сільськогосподарського призначення. А от несільськогосподарські землі за межами населених пунктів завжди виникали проблеми. Нормативно-грошова оцінка таких земель за промисловими підприємствами проведена лише на 58 %, за підприємствами транспорту й зв'язку – лише на 23 %.

Податки з земель без проведеної нормативної грошової оцінки справляється у розмірі не більше 5% від НГО ріллі по області. У середньому

по країні це 27,5 тис. грн. за гектар. Найменше значення для Житомирської області – 21,4 тис. грн., а найбільше для Черкаської області 33,6 тис. грн. за гектар. Середня базова вартість 1 га в населених пунктах – близько 1,7 млн грн, а мінімальна оцінка 1 га промисловості чи транспорту за межами населених пунктів – близько 415 тис. грн. Дана різниця у вартості ділянок одного призначення неприйнятна.

Після проведення нормативно-грошової оцінки земель не сільськогосподарського призначення база оподаткування цих ділянок різко зросте, адже вони вже оцінюватимуться не від оцінки ріллі, а саме як землі промисловості, транспорту та енергетики, і становитимуть у середньому 700-900 тисяч гривень за гектар. Тому особливу роль було приділено коефіцієнтам, щоб не допустити різких зростань бази оподаткування для земель.

Відповідно до статті 284.1 Податкового кодексу України органи місцевого самоврядування самостійно визначають ставку земельного податку в діапазоні від 0,3 до 3 % від нормативно-грошової оцінки земель (стаття 274 ПКУ) і можуть легко визначити фактичний розмір земельного податку за окремими цільовими призначеннями в бік як збільшення, так і зменшення. Середня ставка податку за землі промисловості в Україні становить близько 1 % від оцінки [1].

Нормативна грошова оцінка земель територіальних громад за новою методикою застосовується з 2022 року. Громади затверджуватимуть нову технічну документацію з нормативної грошової оцінки земель на свою територію у разі виявлення бажання органів місцевого самоврядування. Без затвердженої нової технічної документації сплата податків відбуватиметься по старим методикам технічних документацій з оцінки.

Нова методика нормативно-грошової оцінки земель різного призначення за допомогою коефіцієнтів, які враховують різні фактори дозволяє отримати об'єктивні результати.

Література

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

2. Закон України "Про оцінку земель" від 11.12.2003 № 1378-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1378-15#Text>

3. Постанова Кабінету Міністрів України від 03.11.2021 № 1147 "Про затвердження Методики нормативної грошової оцінки земельних ділянок". URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1147-2021-%D0%BF#Text>

4. Жакун В.М., Міщенко Р.А. Нова методика нормативно-грошової оцінки земельної ділянки / Збірник тез 73-ї наукової конференції ... Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка». Том 1. (21.04-13.05.2021). – Полтава: Полтавська політехніка, 2021. – С. 72-73